

Sygn. akt I Co 35/13

POSTANOWIENIE

W., dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR del. Piotr Jarmundowicz

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013r. we Wrocławiu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku Syndyka masy upadłości spółki (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S.

przy udziale (...) sp. z o.o. z siedziba w S.

o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania

postanawia:

oddalić wniosek.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca Syndyk masy upadłości spółki (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S. wystąpił z wnioskiem o udzielenie zabezpieczenia powództwa o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną zawartej pomiędzy R. M. a (...) sp. z o.o. poprzez ustanowienie zakazu zbywania ruchomości wymienionych we wniosku, nakazu pozostawienia ich w budynkach hal produkcyjnych przy ul. (...) w S., zakazu obciążania prawa własności ruchomości przez obowiązane oraz zajęcia przez wybranego przez uprawnionego Komornika Sądowego.

Uzasadniając wniosek wnioskodawca wskazał, że uprawnionym jest Syndyk masy upadłości spółki (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej. W dniu 28 listopada 2011 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej VIII Wydział Gospodarczy w sprawie o sygn. VIII GU 138/11 ogłosił upadłość likwidacyjną (...) sp. z o. o.

Jeszcze przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości (...) sp. z o. o. dokonała sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci maszyn, urządzeń i wyposażenia służących do produkcji obuwia na rzecz R. M., zamieszkałego ul. (...), (...)-(...) J.. W następstwie wystawiono faktury VAT nr (A) FS-3/11/ST na kwotę 24.600,00 zł brutto, nr (A)FS-2/11/ST na kwotę 12.300,00 zł brutto, nr (A)FS-1/11/ST na kwotę 129.191,71 zł.. Suma sprzedaży łącznie wyniosła kwotę 166.091,71 zł. Zapłata wg posiadanych przez uprawnionego dokumentów nastąpiła gotówką, przy czym fizycznie wpłat dokonywał nie R. M., ale L. M. - Prezes Zarządu (...) sp. z o.o. Rzeczy zakupione przez R. M. zostały niemal natychmiast sprzedane spółce (...) sp. z o.o., który jest podmiotem obowiązany w przedmiotowej sprawie. Dodatkowo zgodnie z protokołem posiedzenia Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej Wydział VIII Gospodarczy sygn. akt VIII GU 49/11 z dnia 15 listopada w przedmiocie wysłuchania L. M. w sprawie upadłości (...) sp. z o.o. wynika, że sprzedane maszyny, urządzenia oraz wyposażenie fabryki z dużym prawdopodobieństwem nigdy nie opuściły terenu hali, a większość z nich obecnie służy do produkcji obuwia przez firmę (...) Sp. z o.o. Sprzedając maszyny i urządzenia spółka (...) sp. z o.o. pozbawiła się możliwości kontynuowania produkcji, co pozbawiło ją możliwości uzyskiwania dochodów pozwalających na spłatę zaciągniętych zobowiązań (wartość zgłoszonych wierzytelności wynosi ponad 17.000.000,00 zł). Na bazie sprzedanych maszyn i urządzeń (a także umów handlowych i innych materiałów pochodzących z (...) sp. z o.o.), produkcję rozpoczęła spółka (...) sp. z o.o., której jedynym udziałowcem jest córka Prezesa Zarządu (...) sp. z o.o. - M. M.. Nadto wartość sprzedanych rzeczy służących

do produkcji obuwia była znacznie wyższa od ceny sprzedaży ustalonej z R. M.. Wg wyceny dokonanej w 2003 r. ich wynosiła 1.747.700,00 zł. Pomimo, że od wyceny upłynęło prawie dziesięć lat, to spadek wartości od maszyn był niewielki - okres eksploatacji maszyn obuwniczych jest kilkudziesięcioletni (wśród sprzedanych maszyn są także wyprodukowane przed 1950 r.).

Wnioskodawca wskazał, że spółka (...) Sp. z o.o. jest podmiotem zawiązanym przez M. M., córkę prezesa zarządu (...) sp. z o.o. Siedzibą spółki, podobnie jak i (...) sp. z o.o. jest ul. (...), S. (...)-(...) O.. Zgodnie z aktem założycielskim spółki, przedmiotem jej działalności jest między innymi produkcja obuwia, sprzedaż hurtowa odzieży i obuwia, sprzedaż hurtowa skór, naprawia obuwia i wyrobów skórzanych. Nie ulega wątpliwości wnioskodawcy, że spółka (...) Sp. z o.o. jest podmiotem gospodarczym stworzonym w celu kontynuowania działalności upadającego podmiotu (...) sp. z o.o. Ponadto obowiązany i Prezes Spółki (...) Sp. z o.o. pozostają ze sobą w stałych stosunkach osobistych jak i gospodarczych. Świadczy o tym pełnomocnictwo udzielone przez prezesa obowiązanej spółki (...) do reprezentowania firmy (...) sp. z o.o. w kontaktach z J. K. (1) - Syndykiem masy upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej. Obowiązany musiał zatem wiedzieć, zdaniem wnioskodawcy, że umowa sprzedaży z dnia 1 września 2011 r., a następnie umowa sprzedaży między J. M. a obowiązany były czynnościami w pełni świadomymi, zmierzającymi do pokrzywdzenia wierzycieli spółki (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej. Dodatkowo wnioskodawca wskazał, że rzeczy objęte sprzedażą R. M., a potem (...) Sp. z o.o. nigdy nie opuściły hali produkcyjnej, były zatem z dużym prawdopodobieństwem przedmiotem szeregu zaplanowanych czynności pozornych zawartych między podmiotami pozostającymi w stałych relacjach osobistych i gospodarczych, mających na celu niedopuszczenie do zaspokojenia wierzycieli z istniejącego majątku spółki (...) sp. z o.o. Ponadto znamienne jest, że spółka obowiązanej powstała w dniu 3 października 2011 r., a więc niedługo po dokonaniu umowy sprzedaży z dnia 1 września 2011 r. Spółka obowiązanej mogła powstać w celu utrudnienia dochodzenia swych roszczeń przez wierzycieli spółki (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej. Świadczy o tym m. in. data powstania spółki, powiązania personalne pomiędzy spółkami.

Z tych względów wnioskodawca zamierza wystąpić przeciwko (...) sp. z o.o. z powództwem o uznanie za bezskuteczne umów sprzedaży w/rzeczy oraz o nakazanie ich wydania.

Uzasadniając istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia wnioskodawca wskazał, że do zbycia prawa własności maszyn, urządzeń i wyposażenia stanowiących zorganizowaną część przedsiębiorstwa,, (...) Sp. z o.o. doszło w warunkach skargi paulińskiej. Uprawniony obawia się, iż w najbliższym czasie obowiązany może rozporządzić w/w prawami w sposób uniemożliwiający zaspokojenie wnioskodawcy. Każda kolejna transakcja dokonana nawet na warunkach rynkowych uniemożliwi osiągnięcie celu postępowania w sprawie czyli zaspokojenia wierzycieli spółki (...) sp. z o.o. W ocenie wnioskodawcy, zabezpieczenie powództwa poprzez ustanowienie zakazu zbywania i obciążania w/w rzeczy oraz nakazanie ich pozostawienia w budynkach przy ul. (...) w S., a także ustanowienie zajęcia przez wybranego przez uprawnionego Komornika Sądowego jest jedynym prawnie dopuszczalnym i skutecznym sposobem na uniknięcie wspomnianej sytuacji. Nadto maszyny i urządzenia będą przedmiotem dowodu w sprawie - wnioskodawca zamierza bowiem w pozwie o uznanie za bezskuteczne dokonanych transakcji, złożyć wniosek dowodowy o sporządzenie przez biegłego rzeczoznawcę oszacowania wartości rynkowej tych przedmiotów, wyceny. Uprawniony poszukuje ochrony dla interesu wierzycieli masy upadłości spółki (...) sp. z o.o. Istnienie i wysokość znacznej części wierzytelności określonych w spisie wierzytelności nie budzi wątpliwości, w związku z czym bezsporne jest w niniejszej sprawie istnienie godnego ochrony interesu wierzycieli.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o udzielenie zabezpieczenia przed wszczęciem postępowania nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 730¹ k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli prawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia.

Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ §1 k.p.c.)

Postępowanie zabezpieczające ma charakter postępowania pomocniczego w stosunku do postępowania rozpoznawczego oraz postępowania egzekucyjnego. Pomimo pomocniczego charakteru postępowanie to cechuje samodzielność funkcjonalna i strukturalna. Samodzielność funkcjonalna wyraża się w odrębności funkcji postępowania zabezpieczającego, która polega na udzielaniu ochrony prawnej o tymczasowym (prowizorycznym) charakterze.

Strony postępowania zabezpieczającego określone są w przepisach jako uprawniony i obowiązany W art. 730¹ § 1 i 2 k.p.c. określono podstawy zabezpieczenia, zwane też warunkami zabezpieczenia, które mają merytoryczny charakter i które należy odróżnić od procesowych przesłanek postępowania zabezpieczającego. Podstawami zabezpieczenia są: 1) istnienie roszczenia podlegającego zabezpieczeniu; 2) interes prawny w udzieleniu (ściślej: w uzyskaniu) zabezpieczenia. Okoliczności te wymagają uprawdopodobnienia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone. W judykaturze słusznie podkreślono, że nie jest dopuszczalne przyjęcie, iż roszczenie jest wiarygodne w jakimś procencie oraz zabezpieczenie go w takim stosunku (postanowienie Sąd Apelacyjny w Warszawie z dnia 7 sierpnia 1997 r., I ACz 735/97, Pr. Gosp. 1998, nr 6, s. 52). Uprawdopodobnienie roszczenia dotyczy faktu jego istnienia, a nie okoliczności, że może ono powstać w przyszłości. Niedopuszczalne jest bowiem zabezpieczenie roszczeń, które mogą powstać dopiero w przyszłości (J. K., A. Z.). Odnośnie interesu prawnego w uzyskaniu zabezpieczenia, to należy wskazać, że w typowych przypadkach wyraża się on w tym, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia może wyrażać się także w potrzebie uzyskania natychmiastowej ochrony prawnej o treści nieróżniącej się od ochrony żądanej w merytorycznym postępowaniu w sprawie. W tych przypadkach celem zabezpieczenia jest antycypacja przyszłego merytorycznego orzeczenia, czyli prowizoryczne zaspokojenie uprawnionego (A. J.).

Należy zauważyć, że przy wyborze sposobu zabezpieczenia sąd powinien wyważyć interesy uprawnionego i obowiązowanego w taki sposób, aby – zapewniając uprawnionemu należytą ochronę – nie obciążać obowiązowanego ponad potrzebę. Ma to znaczenie zwłaszcza w przypadku zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych (art. 755), kiedy to przepisy nie wymieniają wszystkich dopuszczalnych sposobów zabezpieczenia. Sposób zabezpieczenia powinien być adekwatny do osiągnięcia jego celu w konkretnym przypadku.

Przyjąć należy, że sąd może jedynie dokonać wyboru spośród kilku sposobów zabezpieczenia wnioskowanych przez uprawnionego, nie może zaś zastosować sposobu, o który uprawniony nie wniósł.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd uznał, że wnioskodawca uprawdopodobnił przysługujące mu przeciwko obowiązanemu roszczenie o uznanie za bezskuteczną umowy sprzedaży ruchomości wskazanych we wniosku, w świetle przesłanek wynikających z art. 527 k.c. Podniesione przez wnioskodawcę okoliczności oraz dołączone do wniosku dokumenty pozwalają na etapie postępowania o udzielenie zabezpieczenia na przyjęcie, że wnioskodawcy przysługuje roszczenie przewidziane w art. 527 k.c. W wyniku umowy sprzedaży ruchomości z majątku upadłego ubyły składniki majątkowe, które mogłyby służyć do spłaty wierzycieli.

Mając przy tym na uwadze zawarte we wniosku twierdzenia, należało dojść do wniosku, że uprawdopodobnione zostały również subiektywne przesłanki roszczenia pauliańskiego.

Należy w tym miejscu podkreślić, iż powyższe rozważania w żaden sposób nie przesądzają jednak o skuteczności ewentualnego powództwa.

Należy zauważyć, że do skutecznego złożenia wniosku o udzielenie zabezpieczenia niezbędne jest także uprawdopodobnienie istnienia interesu prawnego.

W ocenie Sądu wnioskodawca nie uprawdopodobnił istnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia przed wniesieniem powództwa. We wniosku znajdują się bowiem wyłącznie twierdzenia wyrażające obawę wnioskodawcy, iż obowiązanym może rozporządzić w/w ruchomościami, zaś każda kolejna transakcja uniemożliwi osiągnięcie celu postępowania. Nie wskazano natomiast żadnych twierdzeń dotyczących podejmowanych przez obowiązanego działań zmierzających do uniemożliwienia lub utrudnienia wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia. W ocenie Sądu już z tej przyczyny wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie mógłby zostać uwzględniony.

Jak już wyżej wskazano zgodnie z art. 738 kpc sąd rozpoznaje wniosek o udzielenie zabezpieczenia w jego granicach. Granice te wyznacza wskazany przez wnioskodawcę sposób zabezpieczenia.

Zdaniem Sądu również z uwagi na powyższe sposoby zabezpieczenia, wniosek nie mógłby zostać uwzględniony. Należy zauważyć, iż wnioskodawca wymienił ruchomości bez jednoznacznego ich skonkretyzowania, choćby przez wskazanie numerów produkcyjnych lub innych cech szczególnych, które pozwoliłyby na ich zindywidualizowanie. Z tego względu nie jest wiadomo, czy ruchomości wymienione we wniosku stanowią przedmioty objęte umową o uznanie, której za bezskuteczną zamierza wystąpić Syndyk, czy też są własnością obowiązanego uzyskaną w innych okolicznościach. W ocenie Sądu powyższy brak stanowi przeszkodę uniemożliwiającą uwzględnienie wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie Sądu wniosek o udzielenie zabezpieczenia nie zasługuje na uwzględnienie, o czym orzeczono na podstawie powołanych wyżej przepisów, w sentencji postanowienia.

Z/:

- 1) odnotować,
- 2) odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi wnioskodawcy oraz uczestnikowi postępowania (temu ostatniemu wraz z odpisem wniosku i załączników oraz pouczeniem),
- 3) kal. 7 dni.